

BESLUT

2015-07-08
Meddelat i Sundsvall

KONKURRENSVERKET	
2015-07-09	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

KLAGANDE

Rapid Bevakning AB, 556565-3002
Box 2046
174 02 Sundbyberg

MOTPARTER

1. Smedjebackens kommun, 212000-2205
2. Smedjebackens Energi & Vatten AB, 556223-4566
3. Bärkehus AB, 556527-4023

Ombud för 1-3: Biträdande jurist Carl Fläring
Foyen Advokatfirma KB
Box 7229
103 89 Stockholm

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Faluns dom den 13 maj 2015 i
mål nr 782-784-15, se bilaga A

SAKEN

Offentlig upphandling

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten avskriver målen om offentlig upphandling från vidare
handläggning.

Kammarrätten överlämnar den del av målen som avser utlämnande av
handling till Smedjebackens kommun, Smedjebackens Energi & Vatten AB
samt Bärkehus AB för erforderlig handläggning.

YRKANDEN

Rapid Bevakning AB yrkar i första hand att bolaget ska tilldelas uppdraget och i andra hand att upphandlingen ska göras om. Bolaget anger även att det vill överklaga beslut att neka utlämnande av handling.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

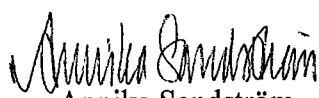
Enligt 16 kap. 6 § andra stycket lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU, får en överprövning av en upphandling inte ske efter det att ett avtal slutits mellan den upphandlande myndigheten och en leverantör.

När en s.k. förlängd avtalsspärr enligt 16 kap. 8 § LOU gäller får enligt 16 kap. 10 § första stycket LOU den upphandlande myndigheten inte ingå avtal förrän tio dagar har gått från det att förvaltningsrätten avgjort målet.

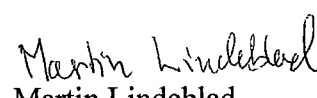
Tiodagarsfristen löpte i nu aktuella mål t.o.m. den 25 maj 2015. Överklagandet inkom till förvaltningsrätten den 2 juni 2015. I målen är upplyst att avtal sedan tiodagarsfristen löpt ut har tecknats med vinnande anbudsgivare. Vid sådant förhållande saknar kammarrätten nu laglig möjlighet att pröva överklagandet i målen om offentlig upphandling.

Rapid Bevakning AB har uppgett att det vill överklaga beslut att neka utlämnande av handling. Kammarrätten överlämnar målen i denna del till Smedjebackens kommun, Smedjebackens Energi & Vatten AB samt Bärkehus AB för erforderlig handläggning.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 9).

Annika Sandström
kammarrättslagman
ordförande

Åsa Arlebrant
kammarrättsråd
referent

Martin Lindeblad
adjungerad ledamot

Jeanette Sundqvist
föredragande

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I FALUN
Enhet 2
Maja Karkkonen

DOM
2015-05-13
Meddelad i
Falun

Bilaga A

1107
Sida 1 (7)

Mål nr
782-15
783-15
784-15

SÖKANDE

Rapid Bevakning AB, 556565-3002
Box 2046
174 02 Sundbyberg

MOTPARTER

Smedjebackens kommun, 212000-2205 (mål nr 782-15)
Smedjebacken Energi & Vatten AB, 556223-4566 (mål nr 783-15)
Bärkehus AB, 556527-4023 (mål nr 784-15)

Ombud för samtliga motparter: Biträdande jurist Carl Fläring
Foyen Advokatfirma KB
Box 7229
103 89 Stockholm

SAKEN

Offentlig upphandling

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår Rapid Bevakning AB:s ansökan om överprövning.

Dok.Id 137583

Postadress
Box 45
S-791 21 Falun

Besöksadress
Kullen 4

Telefon
023-383 00 00
E-post: forvaltningsrattenifalun@dom.se

Telefax
023-383 00 80

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-12:00
13:00-16:00

Enhet 2

BAKGRUND OCH YRKANDEN M.M.

Smedjebackens kommun, Smedjebacken Energi & Vatten AB och Bärkehushus AB (i det följande de upphandlande myndigheterna) genomför genom ett förenklat förfarande en upphandling avseende "Bevakningstjänster" (diariernr 2015/11) enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU). Tilldelningsbeslut fattades den 19 februari 2015, varvid Securitas Sverige AB (Securitas) tilldelades kontraktet utifrån utvärderingsgrunden lägsta pris.

Rapid Bevakning AB (Rapid) ansöker om överprövning och yrkar i första hand att upphandlingen ska rättas på så sätt att Rapid tilldelas kontraktet. I andra hand yrkar Rapid att upphandlingen ska göras om. Till stöd för sin talan anför Rapid i huvudsak följande. Securitas har lämnat ett orimligt lågt pris och har utnyttjat sin dominerande ställning på marknaden. Securitas har inte heller uppfyllt vissa krav i förfrågningsunderlaget. Vidare har de upphandlande myndigheterna nekat Rapid att få ut Securitas skriftliga förklaring till lågt anbud, vilket ska vara offentligt. Till följd av detta har de upphandlande myndigheterna brutit mot LOU. Eftersom Rapid på grund av detta blir tvungna att avveckla sin verksamhet på orten har bolaget också lidit skada.

De upphandlande myndigheterna bestrider bifall till ansökan och anför i huvudsak att upphandlingen skett i enlighet med LOU och att Rapid inte lidit skada.

SKÄLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förutsättningar för förvaltningsrättens prövning

I mål om överprövning enligt LOU gäller som huvudprincip att den part som gör gällande att en upphandling är felaktig på ett klart och tydligt sätt anger vilka omständigheter den grundar sin talan på (RÅ 2009 ref. 69).

Enhet 2

Förvaltningsrätten har således att pröva om det på grundval av vad Rapid anført är visat att de upphandlande myndigheterna har brutit mot någon av de grundläggande principerna eller någon annan bestämmelse i LOU och att detta har medfört att Rapid lidit eller kan komma att lida skada (16 kap. 6 § LOU). De grundläggande principerna innebär att upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt, genomföra upphandlingen på ett öppet sätt samt iaktta principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet (1 kap. 9 § LOU).

Orimligt lågt pris

Rapid för fram i huvudsak följande. Det anbud om 100 kr som Securitas har lämnat för larmutryckning är orimligt lågt. Enligt det statliga ramavtalet har man 779 kr som golvpris för en utryckning inklusive 30 minuter på plats. I jämförelse med upphandlingen 2010, som hade samma omfattning, har Securitas sänkt sitt anbudspris med 49,24 %. Man har alltså i stort halverat sitt pris för samma tjänster samtidigt som bevakningsindex har gått från 107,2 i oktober 2010 till 117,8 oktober 2014, vilket motsvarar ca 9,88 % i kostnadsökningar i branschen. Om man ser till jämförbara kommuner i regionen tar Securitas 825 kr för en utryckning i Säters och Borlänge kommun och i Falun ligger priset på 1068/1101 kr. I en dom från Förvaltningsrätten i Stockholm den 16 februari 2011 (mål nr 48642-10) har rätten ansett att Rapids anbud varit onormalt lågt och de blev därför diskvalificerade. Det är anmärkningsvärt att Rapids priser i domen är klart högre än Securitas priser i den aktuella upphandlingen.

De upphandlande myndigheterna menar å sin sida att den hänvisning Rapid gör till Förvaltningsrätten i Stockholms dom är irrelevant eftersom den upphandlande myndigheten i det fallet hade tagit beslutet att förkasta anbudet på grund av att det var onormalt lågt. Förvaltningsrättens bedömning avsåg alltså huruvida det förkastandebeslutet var riktigt. Något förkastan-

Enhet 2

debeslut föreligger inte i aktuellt fall. De upphandlande myndigheterna har fått en tillfredsställande förklaring till prissättningen och har inte haft något skäl att förkasta Securitas anbud. Även för det fall att de upphandlande myndigheterna skulle ha funnit att Securitas förklaring inte var tillfredsställande och att det var tveksamt om leverans till offererat pris kunde ske, hade de upphandlande myndigheterna inte haft någon skyldighet att förkasta Securitas anbud, eftersom rättsregeln i 12 kap. 3 § LOU är fakultativ.

Förvaltningsrätten konstaterar att bestämmelsen i 12 kap. 3 § LOU innebär en rätt, men inte en skyldighet, för upphandlande myndigheter att förkasta onormalt låga anbud. Skäl för ingripande enligt LOU på denna grund föreligger därför inte.

Missbruk av dominerande ställning

Rapid gör gällande att Securitas låga pris måste ses som ett missbruk av den dominerande ställning Securitas har i länet. Kommunen kommer i framtiden inte ha några möjligheter att välja en annan leverantör då Securitas genom att systematiskt lämna onormalt låga anbud kommer att slå ut övriga konkurrenter.

De upphandlande myndigheterna menar att även om de bestrider att det skulle vara fråga om ett missbruk av dominerande ställning från Securitas sida, är denna fråga inte något som förvaltningsrätten kan pröva i förevarande mål.

Förvaltningsrätten konstaterar att den invändning Rapid lämnat i denna del riktar sig mot det låga pris som den konkurrerande leverantören Securitas lämnat. Det har vare sig gjorts gällande eller visats att de upphandlande myndigheterna utformat upphandlingen på ett otillbörligt sätt eller på ett sådant sätt att konkurrensen förhindrats, begränsats eller snedvrids. Mot denna bakgrund och då det inom ramen för en ansökan om överprövning

Enhet 2

inte finns någon möjlighet att pröva huruvida brott mot konkurrenslagen (2008:579) förekommit, finner förvaltningsrätten att det saknas skäl att bifalla ansökan på denna grund.

Nekat utlämnande av allmän handling

Rapid har anfört att de har begärt ut en kopia av Securitas förklaring till lågt anbud, men blivit nekade detta eftersom Securitas begärt och beviljats sekretess för det. Denna information är av avgörande karaktär och eftersom informationen ska vara offentlig blir Rapids förutsättningar för överprövning väldigt begränsade.

De upphandlande myndigheterna har invänt att dessa uppgifter är sekretessbelagda enligt 31 kap. 16 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), OSL och kan därför inte lämnas ut. Detta beslut är inte heller något som förvaltningsrätten har att bedöma.

Förvaltningsrätten konstaterar att beslut om att inte lämna ut allmän handling ska överklagas särskilt till kammarrätten. Förvaltningsrätten kan därför inte pröva huruvida det var rätt att inte lämna ut den aktuella delen av Securitas anbud. De upphandlande myndigheternas agerande i sekretessfrågan har inte heller i övrigt visats stå i strid med de grundläggande principerna eller någon annan bestämmelse i LOU. Rapids invändning i denna del föranleder således inte någon åtgärd från förvaltningsrättens sida.

Enhet 2

Bristande skall-kravsuppfyllelse

Av förfrågningsunderlaget framgår bl.a. följande.

2.4 Teknisk och yrkesmässig kapacitet

2.4.1 Levotanskapacitet

Anbudsgivaren skall ha teknisk och yrkesmässig kapacitet samt kompetens och erfarenhet att utföra uppdraget enligt de krav som ställs i förfrågningsunderlaget.

Anbudsgivaren skall bifoga en beskrivning av sin kapacitet att utföra uppdraget under de förutsättningar som framgår av detta förfrågningsunderlag.

Av beskrivningen framgår följande punkter tydligt redovisade:

- 1) Information om företaget, dess verksamhet, inriktning, geografiska placering och ägarstruktur.
- 2) Anbudsgivarens resurser och kapacitet att leverera efterfrågad tjänst.
- 3) Auktorisation från länsstyrelsen om bevakningsföretag
- 4) Redogör för etiska regler, företagets värderingar, hur man hanterar rutiner för drog-, alkohol och medicineringsproblematik.

Rapid har anfört följande. I förfrågningsunderlaget (2.4.1) vill de upphandlande myndigheterna att anbudsgivarna tydligt ska beskriva resurser och kapacitet att leverera efterfrågad tjänst. Securitas lämnar följande beskrivning: "Securitas har totalt i Sverige ca 9 000 anställda och 1 000 bilar. Lokalt i Smedjebacken finns flera kunder och bevakningsronder utförs alla nätter". Att denna beskrivning bedöms tillfredsställande när man frågar efter en tydlig beskrivning är inte rimligt, då den helt saknar relevans för beskrivet uppdrag och inte uppfyller kravet i förfrågningsunderlaget.

De upphandlande myndigheterna har mot detta fört fram följande. Att Securitas svarat fåordigt har ingen betydelse för det faktum att Securitas i sitt anbud faktiskt redogör för resurser och kapacitet på ett tillräckligt gott vis. Securitas som bolag har alltså 9 000 anställda och 1 000 bilar. Sett till den omfattning av bevakningstjänst som de upphandlande myndigheterna efterfrågat är dessa resurser och kapacitet fullt tillräckligt. Att det är bevakningstjänster som Securitas utför framgår också av anbudet.

Enhet 2

Förvaltningsrätten konstaterar inledningsvis att det är ostridigt i målet att Securitas, för att uppfylla det obligatoriska kravet på att tydligt redovisa sina resurser och kapacitet att leverera efterfrågad tjänst bl.a. angett att bolaget "totalt i Sverige har ca 9 000 anställda och 1 000 bilar. Lokalt i Smedjebacken finns flera kunder och bevakningsronder utförs alla nätter." Av förfrågningsunderlaget kan inte utläsas att redovisningen ska vara i en viss omfattning eller innehålla vissa särskilda omständigheter för att resurserna och kapaciteten ska anses vara tillräckligt tydligt redovisad. Mot bakgrund av vad Securitas sammantaget har redovisat som sin tekniska och yrkesmässiga kapacitet och då Rapid inte fört fram några uppgifter som talar för att Securitas inte har tillräcklig teknisk och yrkesmässig kapacitet samt kompetens och erfarenhet att utföra uppdraget enligt de krav som ställs i förfrågningsunderlaget, gör förvaltningsrätten bedömningen att Securitas lämnat en tillräckligt tydlig beskrivning av sina resurser och sin kapacitet. De upphandlande myndigheterna har således inte förfarit i strid med LOU genom att utvärdera anbudet. Det föreligger därför inte heller på denna grund skäl för ingripande.

Sammanfattande bedömning

Förvaltningsrätten finner sammanfattningsvis att Rapid inte har visat att det föreligger sådana brister i upphandlingen som ger skäl för ingripande enligt LOU. Ansökan om överprövning ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1C LOU).

Lina Nilsson Levin
förvaltningsrättsfiskal

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill överklaga kammarrättens avgörande ska skriva till Högsta förvaltningsdomstolen. Skrivelsen ställs alltså till Högsta förvaltningsdomstolen *men ska skickas eller lämnas till kammarrätten.*

Överklagandet ska ha kommit in till kammarrätten *inom tre veckor* från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in *inom tre veckor* från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagande för det allmänna räknas dock från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagande infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommar-, jul- eller nyårsafton, räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i Högsta förvaltningsdomstolen krävs att prövningstillstånd meddelas. Högsta förvaltningsdomstolen lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas eller om det finns synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att det finns grund för resning eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd inte meddelas står kammarrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Högsta förvaltningsdomstolen varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Vanligtvis får, då kammarrätten inte har fattat något interimistiskt beslut om att upphandlingen inte får avslutas, avtal slutas omedelbart. I de fall där kammarrätten har fattat ett interimistiskt beslut om att upphandlingen inte får avslutas, får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt det interimistiska beslutet. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla följande uppgifter;

1. den klagandes namn, person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till Högsta förvaltningsdomstolen
2. det beslut som överklagas med uppgift om kammarrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet
3. de skäl som klaganden vill åberopa för sin begäran om att få prövningstillstånd
4. den ändring av kammarrättens beslut som klaganden vill få till stånd och skälen för detta
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.